

Documentatieblad *De Negentiende Eeuw*

Met dit eerste nummer presenteert zich het tijdschrift *De Negentiende Eeuw*, als documentatieblad van de gelijknamige werkgroep. Aangezien de overige activiteiten vooralsnog beperkt zullen blijven tot de organisatie van een jaarlijks symposium heeft dit blad de belangrijke taak de communicatie tussen de leden onderling tot stand te brengen. Want daar was het tenslotte allemaal om begonnen: mensen die zich op enigerlei wijze met de negentiende eeuw bezighouden, hetzij als vakgeleerde, hetzij als belangstellende, bij elkaar te brengen om onderzoeksresultaten uit te wisselen, informatie door te geven, en - zo mogelijk - als werkgroep een stimulerende invloed uit te oefenen. Om die taak goed te kunnen vervullen zal het blad zijn juiste vorm moeten vinden. Wij als redactie hebben in deze eerste aflevering geprobeerd te laten zien hoe wij ons een dergelijk medium voorstellen; het resultaat wordt u hierbij ter beoordeling aangeboden.

Allereerst is er plaats voor bijdragen die een bepaald aspect van de negentiende eeuw tot onderwerp hebben, goed gedocumenteerd en toch niet zó specialistisch, dat men daarvoor slechts bij een klein aantal lezers interesse mag veronderstellen. Artikelen dus waarin bij voorkeur tot dan toe onbekende feiten aan het licht worden gebracht, of nieuwe zienswijzen worden ontwikkeld, die voor de werkgroep als geheel van belang kunnen zijn.

Daarnaast worden ook bibliografieën opgenomen, die uiteraard wél een specialistisch karakter hebben en een bijdrage leveren aan de ontsluiting van het onderzoeksgebied. Datzelfde geldt voor inventarisatie van archieven die waardevol negentiende-eeuws materiaal bevatten.

Het spreekt vanzelf dat tentoonstellingen rond een onderwerp uit onze periode gesignaleerd en zo mogelijk kort besproken kunnen worden. Ook lijkt het zinvol de aandacht te vestigen op instellingen, musea of gebouwen die in de negentiende eeuw een bijzondere betekenis hebben gehad of een speciale plaats hebben ingenomen. Geschiedenis, aard, functie en bezit kunnen in bijdragen hierover nader worden toegelicht.

Een vaste rubriek als *Aankondigingen en Mededelingen* kan plaats bieden aan informatie uit de verschillende vakgebieden, over nieuw uitgekomen boeken, in de toekomst te verwachten lezingen, tentoonstellingen of symposia, of aan concrete gegevens over andere werkgroepen, genootschappen of verenigingen die zich op welke manier dan ook met de negentiende eeuw bezighouden.

In *Uit de tijdschriften* kunnen recente artikelen in zoveel mogelijk Nederlandstalige - en eventueel ook buitenlandse - periodieken gesignaleerd en beknopt samengevat worden. Om deze

rubriek goed te laten functioneren is het noodzakelijk dat veel leden als correspondent voor een of meerdere tijdschriften willen optreden. Een aantal mensen heeft reeds medewerking toegezegd of een bijdrage ingezonden, maar nog niet iedereen heeft laten weten welke tijdschriften men nu precies onder zijn hoede wil nemen. Zolang dat niet bekend is kan van een systematische en betrouwbare behandeling van dit onderdeel natuurlijk nog geen sprake zijn. Daarom is in dit nummer een lijstje opgenomen van tijdschriften waarover zich reeds een correspondent ontfermd heeft. Wie een bijdrage wil leveren zal van de redactie enige aanwijzingen ontvangen die nodig zijn om een rubriek met zoveel verschillende medewerkers toch een uniform karakter te geven.

Tenslotte wil het blad de leden de mogelijkheid bieden bepaalde problemen op het terrein van de werkgroep aan de lezers voor te leggen, of verzoeken om gegevens over een negentiende-eeuws onderwerp opnemen. Daartoe is de rubriek *De Navorscher* in het leven geroepen, ook te beschouwen als een herrijzenis van het befaamde negentiende-eeuwse tijdschrift met die naam, waaraan in dit nummer dan ook bijzondere aandacht wordt besteed.

Dat is de opbouw van het documentatieblad, zoals die de redactie voor ogen staat. Alleen als er van alle kanten bijdragen komen, kan het blad interdisciplinaire pretenties waarmaken. Hoewel de werkgroep het resultaat is van een letterkundig initiatief, heeft zij van meet af aan dat veelzijdige karakter willen hebben. Gezien een verheugend groot aantal aanmeldingen uit de meest uiteenlopende vakgebieden lijkt dit nu inderdaad te realiseren. Dat dit eerste nummer nog duidelijk het stempel van de redactie-leden draagt, wordt door ons zeker niet als een wenselijke situatie beschouwd. Gelukkig konden ook bijdragen uit België worden opgenomen - het is te hopen dat ons van die zijde vele artikelen en mededelingen zullen bereiken, die de werkgroep informeren over wat er in België op het terrein van de negentiende eeuw gebeurt.

Helaas is de organisatie van de samenwerking met de verschillende correspondenten en medewerkers nog niet geheel uitgebalanceerd; we hopen die problemen in de toekomst uit de weg te kunnen ruimen, wanneer Werkgroep en documentatieblad een hen passende vorm hebben gevonden. En dat hangt voor een groot deel van de leden af: alleen hun actieve medewerking kan een garantie zijn voor de verwezenlijking hiervan. Daarom zien wij bijdragen, mededelingen en suggesties over indeling en vorm van het blad met grote belangstelling tegemoet.

namens de redactie,
Peter van Zonneveld